

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут медичних і фармацевтичних наук

МАУП

Кафедра загальномедичних дисциплін і психосоматики

Затверджую:

Директор ННІМіФН

_____ Соловійов О. С.

“ ____ ” _____ 2019 р.

Схвалено на засіданні кафедри

загальномедичних дисциплін і психосоматики

Протокол № _ від _____ 2019 р.

Завідувач кафедри _____ Н. В. Коляденко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пропедевтика педіатрії

спеціальності: 225 «Медична психологія»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

другий (магістерський)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 «Медична психологія»

(шифр і назва освітньої програми)

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

О.А.Філатова, доктор медичних наук, доцент, професор кафедри медичної психології

Викладач:

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри загальномедичних дисциплін і психосоматики
Протокол від _____. № ____

Завідувач кафедри _____ Коляденко Н. В.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 225»Медична психологія»)
(назва освітньої програми)

____.____. 20__ р.
Керівник освітньої програми _____
(підпис)

Робочу програму перевірено
____.____. 20__ р.
Заступник директора _____
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>«Пропедевтика педіатрії»</i>	
Курс	3
Семестр	6
Обсяг кредитів	0,5
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	34
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	2
Самостійна робота	48
Форма семестрового контролю	3

2. Статус дисципліни: *обов'язкова*

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Пропедевтика педіатрії»* є формування у студентів теоретичного фундаменту вивчення педіатрії як науки про здорову і хвору дитину, для подальшого засвоєння ними знань із клінічних професійно-практичних дисциплін (дитячих інфекційних хвороб, дитячої ендокринології, дитячої хірургії, медичної генетики, медичної психології тощо).

Основними завданнями вивчення дисципліни *«Пропедевтика педіатрії»* є:

- ознайомити студентів з основами фізіології дитини, етапів її розвитку;
- надати студентам системні теоретичні знання з вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму;
- сформувати в студентів практичні вміння та навички обстеження здорової та хворої дитини, якими повинен володіти лікар-психолог;
- навчити користуватися семіотикою синдромів ураження різних систем та найбільш поширених захворювань дитячого організму.

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Після вивчення курсу студенти будуть:

знати:

- топографію органів і систем організму в різні вікові періоди;
- біоелектричні і біохімічні процеси, що відбуваються в організмі дитини;
- основні закономірності розвитку і життєдіяльності організму дитини;
- основи регуляції фізіологічних функцій, принципи зворотного зв'язку, механізм кодування інформації в центральній нервовій системі;
- визначення дитячих захворювань;
- загальні принципи класифікації дитячих захворювань;

- клінічну картину захворювань, особливості перебігу, ускладнення у різних вікових груп;

- методи клінічного, лабораторного, інструментального обстеження дітей;

вміти:

- планувати обстеження пацієнта;

- здійснювати збір анамнезу;

- застосовувати різні методи обстеження пацієнта;

- формулювати попередній діагноз відповідно до сучасних класифікацій;

- інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики;

- оформляти медичну документацію.

5. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 «Розвиток дитини»							
Тема 1. Особливості пропедевтики в педіатрії.	8	2	-	2	-	-	4
Тема 2. Фізичний та психомоторний розвиток здорової дитини.	10	2	-	2	-	-	6
Тема 3. Діагностика порушень розвитку дитини.	10	2	-	2	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	30	6	-	6	-	-	16
Змістовий модуль 2 «Семіотика захворювань у дітей»							
Тема 4. Семіотика захворювань нервової системи у дітей	18	4	-	6	-	-	8
Тема 5. Семіотика захворювань серцево-судинної системи. Аускультация серця у дітей.	12	2	-	2	-	-	8
Тема 6. Семіотика уражень органів травлення у дітей.	12	2	-	2	-	-	8
Тема 7. Семіотика уражень системи виділення у дітей. Синдром гострої та хронічної ниркової недостатності.	12	2	-	2	-	-	8
Модульний контроль	4	-	-	-	-	-	
Семестровий контроль	2	-	-	-	-	-	
Разом	60	10	-	12	-	-	32
Усього	15	16	-	18	-	-	48

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

«Розвиток дитини»

Лекція 1. Особливості пропедевтики в педіатрії. (2 години)

Особливості опитування дітей, їх батьків. Вивчення скарг. Збір анамнезу хвороби, анамнезу життя. Значення спадкового, акушерського, алергологічного, епідеміологічного та соціального анамнезів. Планування обстеження пацієнта дитячого віку. Вибір методів обстеження хворої дитини. Формулювання попереднього діагнозу.

Ключові слова: діагностика, акушерський анамнез, перинатальні ускладнення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Лекція 2. Фізичний та психомоторний розвиток здорової дитини. (2 години)

Особливості обстеження шкіри, слизових і пупка у новонародженої дитини.

Алгоритм огляду, суб'єктивні та об'єктивні методи дослідження кістково-м'язової системи у дітей. Симптоми прихованої спазмофілії: Хвостека, Люст, Труссо.

Визначення захворювань, етіологія, патогенез. Основні симптоми і синдроми, їх обґрунтування. Клінічна картина захворювань у різних дитячих вікових груп. Постановка діагнозу відповідно до сучасної класифікації хвороб.

Ключові слова: шкіряний покрив, спазмофілія, алергічний висип, кістково-м'язова система.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Лекція 3. Діагностика порушень розвитку дитини (2 години).

Побудова процедури обстеження відповідно до віку дитини. Використання методологічного апарату, адекватного цілям і гіпотезі обстеження.

Аналіз отриманих даних із застосуванням технологій інтегративної оцінки результатів.

Етичні принципи проведення діагностичних досліджень.

Медико-психологічна кваліфікація рівня актуального розвитку дитини.

Документування та аналіз отриманих даних.

Ключові слова: методологічний апарат, інтегративна оцінка, актуальний розвиток.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.
Додаткові: 1-3.

Практичне заняття 1. Особливості пропедевтики в педіатрії. (2 години).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.
Додаткові: 1-3.

Практичне заняття 2. Фізичний та психомоторний розвиток здорової дитини. (2 години).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.
Додаткові: 1-3.

Практичне заняття 3. Діагностика порушень розвитку дитини. (2 години).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.
Додаткові: 1-3.

Теми для самостійного вивчення:

1. Загальна оцінка нервової системи - стан, свідомість, самопочуття.
2. Оцінка емоційного статусу у дітей раннього віку.
3. Рухова сфера немовляти: оцінка м'язового тону, загальної рухової активності.
4. Менінгеальний синдром.
5. Переваги природного вигодовування немовлят. Значення годування груддю для здоров'я дитини і матері.
6. Кількісний і якісний склад, імунобіологічна роль материнського молока.
7. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування для дитини першого року життя..
8. Профілактика гіпогалактії і маститу. Особливості вигодовування недоношених новонароджених. Поняття про «вільне вигодовування», його форми і показання до призначення.
9. Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

«Семіотика захворювань у дітей»

Лекція 4. Семіотика захворювань нервової системи у дітей (4 години)

Анте-, пери- і постнатальні зміни діяльності ЦНС. Нейроінфекції (менінгіти, енцефаліти, поліомієліт). Інтоксикації різної етіології.

Коматозні стани при вродженому цукровому діабеті (гіперглікемічна кома, гіпоглікемічна кома, гиперосмолярная кома). Травми черепа різної етіології.

Асфіксія під час пологів.

Вроджені метаболічні захворювання з накопиченням речовин, токсично діючих на ЦНС (галактоземія, фенілкетонурія і т. Д.).

Огляд дитини з підозрою на черепно-мозкову травму.

Порушення з ейфорією. Підвищення рухової активності та ігрової діяльності.

Порушення з негативізмом.

Порушення в поєднанні з сомнолентністю.

Ступор. Реакція на болюче подразнення.

Сопор. Особливості сухожильних рефлексів і больової чутливості. Збереження зіничних і рогівкових рефлексів, ковтання.

Кома. Повна відсутність рефлексів і чутливості шкіри, реакції на світло.

Вегетативні зрушення при різних формах порушеної свідомості.

Ключові слова: менінгіти, енцефаліти, поліомієліт, коматозні стани, ступор, сопор, сухожильні рефлекси.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Лекція 5. Семіотика захворювань серцево-судинної системи. Аускультация серця у дітей (2 години).

Ембріогенез серцево-судинної системи і вроджені аномалії серця та судин. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді.

Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Клінічні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей.

Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей. Особливості ЕКГ і ФКГ у здорових дітей різного віку.

Визначення ревматизму у дітей. Особливості перебігу ревматизму у різних вікових груп. Основні симптоми і синдроми. Визначення вроджених вад серця (ВВС) у дітей. Спеціальні методи дослідження. Основні симптоми і синдроми. Лабораторні та інструментальні методи дослідження. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

Постановка попереднього діагнозу.

Ключові слова: вроджені вади серця, ЕКГ, ФКГ, кровообіг немовляти, ревматизм.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-3.

Додаткові: 1-3.

Лекція 6. Семіотика уражень органів травлення у дітей. (2 години).

Особливості обстеження дітей різних вікових груп з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей органів травлення. Діагностика порушень

розвитку дитини. Діагностика порушень розвитку дитини. Методика огляду порожнини рота і горла. Методика огляду та пальпації живота. Функціональні методи дослідження органів травлення. Визначення захворювань, етіологія, патогенез. Основні симптоми, синдроми, їх обґрунтування. Лабораторні та інструментальні методи дослідження цих захворювань, інтерпретація цих результатів. Постановка попереднього діагнозу.

Ключові слова: органи травлення, захворювання кішківника, гастроскопія.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Лекція 7. Семіотика уражень системи виділення у дітей. Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. (2 години)

Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці. Семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей (пієлонефрит, гломерулонефрит, цистит та ін.). Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит-та циліндрурія та ін.).

Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності.

Спеціальні методи дослідження. Лабораторні та інструментальні методи дослідження. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Постановка попереднього діагнозу.

Ключові слова: пієлонефрит, гломерулонефрит, цистит, хронічна ниркова недостатність.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Практичне заняття 1. Семіотика захворювань нервової системи у дітей (6 годин)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Практичне заняття 2. Семіотика захворювань серцево-судинної системи. Аускультация серця у дітей (4 години).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Семінарське заняття 3. Семіотика уражень органів травлення у дітей. (4 години).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Семінарське заняття 4. Семіотика уражень системи виділення у дітей. Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. (4 години)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-5.

Додаткові: 1-3.

Теми для самостійного вивчення:

1. Клініка та патоморфологія гідроцефалії.
2. Дитячий церебральний параліч, ознаки хвороби.
3. Склад спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (гнійних та серозних менінгітах та ін.).
4. Методика обстеження захворювань шкіри та підшкірної основи у дітей.
5. Перкусія легень у дітей. Семіотика уражень (кашель, задишка та ін.) і основних захворювань органів дихання у дітей.
6. Лікування хронічної ниркової недостатності у дітей.

6. Контроль навчальних досягнень

Тестування за питаннями державного ліцензійного іспиту «Крок-1».

Тестування за питаннями «Крок-1» є допуском до іспиту.

Студенти відповідають на 20 питань, із яких 12 – із дитячої анатомії та фізіології, 8 – з хвороб дитини молодшого шкільного віку. На тестування відводиться 20 хвилин.

Якщо студент правильно відповідає на 12 та більше питань ($\geq 60\%$), то він отримує допуск до здачі іспиту. Якщо студент відповідає на 11 і менше питань, то він до іспиту не допускається і має перескласти це тестування.

Іспит із пропедевтики педіатрії проводиться в усній формі по білетах.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	10	10
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	6	6	12	12
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	6	60	12	120
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	16	80	32	160

Виконання модульної роботи	1	2	2	4	4
Виконання ІНДЗ	30				
Разом	70	66	184	100	336
Максимальна кількість балів:	756				
756:100=7,56. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:7,56 =$ загальна кількість балів.	10	9	24	13	44

Індивідуальна робота студентів включає теоретичну підготовку та опрацювання практичних навичок (аускультатії, перкусії, пальпації, термометрії); самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять; заповнення таблиць, а також підготовку та участь у Всеукраїнській олімпіаді з медичної психології, підготовку наукових доповідей на засіданнях наукового гуртка та студентських наукових конференціях.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота 1. Презентація на тему: **Порівняльна характеристика жіночого і коров'ячого молока. Переваги грудного вигодовування.**

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Самостійна робота 2. Презентація на тему: **Вроджені вади серця у дітей. Класифікація.**

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Самостійна робота 3. Презентація на тему: **Діагностичні критерії анемії у дітей.**

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Самостійна робота 4. Презентація на тему: **Гемофілія. Класифікація. Клінічна картина.**

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Самостійна робота 5. Презентація на тему: **Оцінка фізичного розвитку дитини.**

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Самостійна робота 6. Презентація на тему: **Гостра ревматична лихоманка.**

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- **Із вибором однієї правильної відповіді;**
- **На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;**
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань – максимум 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік, екзамен

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Розвиток пропедевтики дитячих хвороб в Україні. Видатні педіатри України, їх внесок в розвиток науки.
2. Періоди дитячого віку. Структура захворюваності та дитячої смертності. Шляхи її зниження.
3. Етапи розвитку нервової системи у дітей. Оцінка ступеня зрілості нервової системи новонародженої дитини. Безумовні рефлекси новонародженого.
4. Нервово-психічний розвиток дитини першого року життя.
5. Особливості нервово-психічного розвитку дітей раннього віку. Вплив сім'ї на виховання дитини.
6. Оцінка фізичного розвитку дитини. Таблиця Кисляковського, центільна, сигмальна оцінка. Порушення фізичного розвитку.
7. Становлення лактації. Режим і харчування вагітної і годуючої жінки.
8. Поняття про природне вигодовування. Його принципи та переваги.
9. Організація годування в пологовому будинку. Перше прикладання до грудей. Труднощі при природному вигодовуванні. Розрахунок харчування новонародженої дитини.
10. Гипогалактія. Класифікація, способи профілактики і лікування.
11. Змішане вигодовування. Показання. Техніка проведення. Правила

введення догодовування.

12. Штучне вигодовування. Показання. Техніка проведення та критерії його ефективності. Класифікація молочних сумішей.
13. Терміни та правила введення прикорму дітям першого року життя.
14. Поняття про докорм і прикорм. Правила введення догодовування. Терміни та правила введення прикорму.
15. Розрахунок обсягу харчування дітям першого року життя. Методи розрахунку. Потреба дітей в основних харчових інгредієнтах.
16. Особливості вигодовування недоношених дітей.
17. Раціональні столи харчування дітей з різною патологією. Характеристика столів харчування.
18. Принципи дієтотерапії при гіпотрофії у дітей раннього віку в залежності від ступеня тяжкості.
19. Ознаки доношеності і недоношеності немовляти. Визначення ступеня зрілості.
20. Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини. Причини недоношування. Основні принципи медичного обслуговування недоношених дітей.
21. Транзиторні (перехідні) стану новонароджених в період адаптації (статевий криз, фізіологічний спад маси тіла, фізіологічна жовтяниця). Клініка. Діагностика.
22. Транзиторні (перехідні) стану новонароджених в період адаптації (транзиторні особливості гемостазу, фізіологічна диспепсія, транзиторні особливості органів сечовиділення, транзиторні особливості метаболізму). Клініка. Діагностика.
23. Групи здоров'я та групи ризику новонароджених дітей.
24. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової системи у дітей. Клінічне значення.
25. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри, підшкірно-жирової клітковини, придатків шкіри. Клінічне значення.
26. Рахіт. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
27. Гіпервітаміноз Д. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
28. Спазмофілія. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, лікування.
29. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Клінічне значення.
30. Гостра пневмонія у дітей. Етіологія в залежності від віку. Патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика. Лікування.
31. Атипова пневмонія у дітей. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика. лікування
32. Дихальна недостатність. Етіологія, патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
33. Обструктивний бронхіт у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
34. Гострий бронхіт у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика.

Лікування.

- 35.Бронхіальна астма у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- 36.Аденовірусна інфекція у дітей. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- 37.Грип у дітей. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- 38.Парагрип. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Особливості клінічної картини. Лікування. Профілактика.
- 39.Диференціальна діагностика синдрому крупа у дітей (при дифтерії і стенозуючому ларинготрахеїті).
- 40.Диференціальна діагностика респіраторних інфекцій у дітей (грип, парагрип, аденовірусна інфекція, РС-інфекція).
- 41.Кровообіг плода і новонародженої дитини.
- 42.Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей та їх клінічне значення.
- 43.Вроджені вади серця у дітей. Класифікація. ВВС з гіповолемією малого кола кровообігу (ізольований стеноз легеневої артерії, тетрада Фалло). Особливості гемодинаміки. Клінічні прояви, діагностичні критерії. Лікування.
- 44.Коарктація аорти, стеноз гирла аорти. Особливості гемодинаміки. Клінічна картина. Діагностичні критерії. Лікування.
- 45.Синдром хронічної серцевої недостатності. Етіологія, патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- 46.Міокардити неревматической етіології. Етіологія, патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- 47.Гостра ревматична лихоманка. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. профілактика
- 48.Системна червона вовчанка. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- 49.Ювенільний ревматоїдний артрит. Клініка. Діагностика. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
- 50.Диференціальна діагностика артритів при ревматичних захворюваннях у дітей
- 51.Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у дитини. Значення в клінічній практиці.
- 52.Анатомо-фізіологічні особливості печінки у дітей. Методи оцінки функції печінки. Значення в клінічній практиці.
- 53.Хронічний гастрит. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Диференціальний діагноз. Лікування Профілактика.
- 54.Вікові морфологічні та функціональні особливості кишківника у дітей. Поняття про порожнинне і мембранне травлення. Клінічне значення.
- 55.Виразкова хвороба шлунка і 12-палої кишки у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- 56.Хронічний гастродуоденіт у дітей. Етіологія, патогенез. Клініка.

Діагностика. Лікування.

57. Хронічні розлади харчування у дітей. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.
58. Дисфункції біліарного тракту у дітей. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Диспансерне спостереження.
59. Особливості органів сечовидільної системи у дітей. Клінічне значення.
60. Гострий пієлонефрит у дітей. Класифікація. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
61. Вторинний хронічний пієлонефрит у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
62. Дісметаболичні нефропатії. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
63. Гострий постстрептококовий гломерулонефрит у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
64. Диференціальний діагноз гострого гломерулонефриту і пієлонефриту.
65. Особливості органів кровотворення у дітей. Становлення гемопоєзу в антенатальному і постнатальному періодах.
66. Особливості гемограми і коагулограми новонародженої дитини.
67. Гемограма здорової дитини дошкільного віку. Клінічне значення. Особливості гемограми у дітей з різною патологією (ГРВІ, бактеріальні інфекції, глистяні інвазії, лейкози, алергічні реакції, анемії, сепсис).
68. Гемофілія. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Діагностика. Лікування.
69. Геморагічний васкуліт. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика. Лікування.
70. Тромбоцитопенічна пурпура (хвороба Верльгофа). Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика. Лікування.
71. Гострий лейкоз у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика. Лікування.
72. Апластичні анемії у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічна картина, діагностичні критерії. Лікування.
73. В-12 і фолієво- дефіцитна анемія у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.
74. Спадковий мікросфероцитоз у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика. Лікування.
75. Залізодефіцитна анемія у дітей. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.
76. Діагностичні критерії анемії у дітей в залежності від етіологічного фактора (залізодефіцитна анемія, мегалобластні анемії, гемолітичні анемії, апластичні анемії).
77. Цукровий діабет. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження.
78. Дифтерія. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія. Токсична дифтерія ротоглотки: клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування.
79. Дизентерія у дітей. Епідеміологія. Етіологія. Патогенез. Клініка типових форм. Лікування. Профілактика.

80. Диференціальний діагноз кишкових інфекцій у дітей раннього віку (сальмонельоз, колі-інфекція, дизентерія, стафілококова діарея).
81. Кишковий токсикоз з ексікозом. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика та лікування.
82. Кишкова інфекція стафілококової етіології. Клінічні прояви в різних вікових групах. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
83. Колі-інфекція у дітей. Етіологія. Патогенез. Епідеміологічні особливості. Клініка. Лікування. профілактика
84. Сальмонельоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Епідеміологія. Клінічні форми та особливості перебігу у дітей. Лікування. Профілактика.
85. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Епідеміологія. Клінічні форми Діагностика. Лікування. Профілактика.
86. Краснуха. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія. Клініка придбаної краснухи. Діагностика. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
87. Кір. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія. Клініка. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
88. Вітряна віспа. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія. Клініка. Діагностика. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
89. Скарлатина. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Диференціальний діагноз. Ускладнення. Лікування. Профілактика.
90. Епідемічний паротит. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальний діагноз. Лікування. Профілактика.
91. Диференціальна діагностика екзантем при інфекційних захворюваннях.

Перелік практичних навичок і умінь до іспиту:

- 1) курація пацієнтів дитячого віку з різними захворюваннями;
- 2) відпрацювання методик суб'єктивного і об'єктивного дослідження пацієнтів дитячого віку з різною патологією внутрішніх органів, оцінка результатів;
- 3) виділення основних синдромів, їх обґрунтування;
- 4) постановка попереднього діагнозу відповідно до сучасної класифікації захворювань;
- 5) планування, підготовка пацієнтів дитячого віку до додаткових методів дослідження;
- 6) інтерпретація результатів додаткових методів дослідження;
- 7) написання фрагмента історії хвороби пацієнта дитячого віку з захворюваннями внутрішніх органів;
- 8) оформлення медичної документації: заповнення історії хвороби, амбулаторної картки пацієнта дитячого віку;
- 9) пальпація та оцінка стану периферичних лімфатичних вузлів (підщелепні, потиличні, передні шийні, задньо-шийні, надключичні, підключичні, пахові, пахові). Огляд і оцінка стану піднебінних мигдаликів. Клінічні ознаки наявності аденоїдів. Симптоми збільшення інтраторакальних

- лімфовузлів (симптом Корані, Аркавіна, Філософова);
- 10) пальпація щитовидної залози;
 - 11) підрахунок і оцінка частоти пульсу (серцевих скорочень) у дітей, визначення кров'яного тиску на руках, вікові нормативи. Пальпація і оцінка верхівкового поштовху, визначення та оцінка меж відносної серцевої тупості;
 - 12) аускультация тонів серця в стандартних точках, особливості оцінки. Характеристика шумів, відміни функціонального шуму від органічного. Оцінка ступеня серцево-судинної недостатності;
 - 13) визначення пастозности гомілок;
 - 14) оцінити психомоторний розвиток дитини 1-го року життя (терміни розвитку аналізаторів, емоцій, статичних і моторних функцій, етапи розвитку мови);
 - 15) оцінити нервово-психічний розвиток дітей після року;
 - 16) перевірити наступні рефлекси: хобітковий, шийно-тонічний, долонно-ротевий, Моро, Робінсона, Бабінського, повзання по Бауеру, Керніга, Галанта, Переса, пошуковий і т. д. ;
 - 17) скласти режим дня для дітей до року;
 - 18) визначити елементи висипу на шкірі дитини;
 - 19) визначити вологість або сухість, температуру шкіри у дитини;
 - 20) визначити еластичність шкіри;
 - 21) перевірити стан кровоносних судин (синдромів "щипка", "джгута", "молоточка");
 - 22) перевірити і оцінити дермографізм у дитини;
 - 23) визначити рівномірність і ступінь розвитку підшкірно-жирової клітковини;
 - 24) визначити товщину підшкірно-жирової клітковини в 6 стандартних точках;
 - 25) визначити тургор м'яких тканин.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми. – К.: Наукова думка, 2006 – 314с.
2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. Анатомія, фізіологія дітей з

- основами гігієни та фізичної культури. – К.: ЦУЛ, 2018 – 336с.
3. Пропедевтика клінічних дисциплін / Под ред. В.Т. Ивашкина. - ГЭОТАР-Медіа, 2011 – 288с.
 4. Кільдіярова Р.Р., Макарова В.І. Пропедевтика дитячих хвороб: Підручник. - ГЭОТАР-Медіа, 2012 – 680с.
 5. Геппе Н.А., Подчерняєва Н.С. Пропедевтика дитячих хвороб: Підручник. - ГЭОТАР-Медіа, 2012 – 464с.

Додаткова:

1. Кільдіярова Р.Р. Клінічні норми. Педіатрія.- ГЭОТАР-Медіа, 2019 – 288с.
2. Педіатрія. За ред. Тяжкої О.В. – Вінниця. – 3 вид. - „Нова Книга”, 2009. – 1136с.
3. Аряев М.Л., Волосовец А.П., Котова Н.В., Старикова А.А., Кононенко Н.А. Пульмонология детского возраста- Киев: Здоров'я, 2004.-608 с.
4. Аряев М.Л. Неонатология.- Київ: «АДЕФ - Україна.», 2006.- 754 с
5. Волосовець О.П., Кривоустов С.П., Криворук І.М., Черній О.Ф. Навчальний посібник з дитячої ендокринології - Тернопіль: Укрмедкнига, 2004.-495с.
6. Ласиця О.І., Ласиця Т.С., Недельська С.М. Алергологія дитячого віку. – К.: Книга Плюс, - 2004. – 368 с.
7. Майданник В.Г., Митин Ю.В. Диагностика, лечение и профилактика воспалительных заболеваний дыхательных путей у детей – К.: ООО «ИЦ Медпроминфор», 2006.- 288 с.
8. Невідкладні стани в педіатрії: Навч. посіб. /За редакцією проф. О.П.Волосовця та Ю.В.Марушка - Х.: Прапор. - 2008. – 200 с.
9. Fisher, Randall G.; Boyce, Thomas G. Moffet's Pediatric Infections Diseases: A Problem Approach, 4th Edition. – 2005.-1054p.
10. Krugman's infections diseases of children 11th edition. – 2003.- 820p.